

BIOETHICAL CONSIDERATIONS IN LIVING ORGAN DONATION

Scalețchi Adriana¹

Scientific advisor: Banari Ion¹

¹Department of Philosophy and Bioethics, Nicolae Testemitanu University.

Background. Living organ transplantation is a successful practice that improves the recipient's quality of life and has minimal medical risks for donors. Bioethical approaches refer to respect for human values, as well as the tendency for a better donor's quality of life. **Objective of the study.** To consider bioethical issues in the context of organ donation from living donors. **Material and Methods.** The present study carried out the analysis of the data found in the medical and bioethical literature over the last 15 years, using the Hinari and Google Scholar databases. The articles were directly or indirectly relevant to the bioethical issues of the living organ donation. The study used analytical, hermeneutical, and comparative scientific methods. **Results** Bioethical issues of the post-transplant donor's life include the ability of individuals to give consent, respect for human dignity and integrity, and the ability to exercise their autonomy. According to the studies, the donor's quality of life is concerned with physical and financial risks in the early post-transplant period, and over time, as well as psychological problems that become increasingly obvious. The changes in the quality of life may interfere largely due to motivation to donate, the recipient - donor relationship, risk awareness, voluntary consent, no financial interests, as well as the maintenance of donor's autonomy. **Conclusion.** The living donor's quality of life might remain unchanged; however, possible physical, psychosocial, and financial issues require an integrated approach to donor management and solving all medical and bioethical aspects both in pre- and post-transplant period.

Keywords: quality of life, living donor, bioethics.

APLICAȚII BIOETICE ÎN CONTEXTUL DONĂTORULUI ÎN VIAȚĂ

Scalețchi Adriana¹

Conducător științific: Banari Ion¹

¹Catedra de filosofie și bioetică, USMF „Nicolae Testemitanu”.

Introducere. Transplantul de organe de la donatorii în viață reprezintă o practică de succes, ce îmbunătățește calitatea vieții recipientilor și prezintă riscuri minime pentru donatori. Aplicațiile bioetice țin de respectarea valorilor umane și tendința de a îmbunătăți calitatea vieții donatorului. **Scopul lucrării.** Abordarea condițiilor bioetice în contextul prelevării de organe de la donatorii în viață. **Material și Metode.** În realizarea lucrării au fost analizate datele prezentate în literatura medico-bioetică în ultimii 15 ani, prin intermediul bazelor de date: Hinari și Google Scholar. Lucrările reflectă direct sau tangențial aspectele bioetice în contextul donatorului în viață. În studiu au fost aplicate metodele științifice: analitică, hermeneutică și comparativă. **Rezultate.** Problemele bioetice, în ceea ce vizează viața donatorului post-transplant, includ: capacitatea de a consimți, demnitatea, integritatea persoanei și menținerea autonomiei. Conform studiilor analizate, calitatea vieții donatorilor este marcată de riscurile apariției problemelor de ordin fizic și financiar în perioada precoce post-transplant, iar cele de ordin psihologic devin evidente odată cu trecerea timpului. În mare parte, modificarea calității vieții este influențată de motivația de a dona, relațiile de rudenie recipient-donator, cunoașterea riscurilor, consimțământul voluntar, lipsit de interes material, gradul de păstrarea autonomiei donatorului. **Concluzii.** Calitatea vieții donatorului în viață poate rămâne nemodificată, dar posibilitatea dezvoltării problemelor de ordin fizic, psihosocial, financiar impune abordarea complexă a donatorului și soluționarea tuturor aspectelor medico-bioetice atât în perioada pre-, cât și post-transplant.

Cuvinte cheie: calitatea vieții, donator în viață, bioetică.

* Study conducted with the support of the project 20.80009.8007.37 Chronic liver and pancreatic diseases: nutritional and surgical aspects within the State Program (2020-2023), project leader: Lupasco Iulianna, PhD, researcher. șt., contracting authority: National Agency for Research and Development.

* Studiu realizat cu suportul proiectului 20.80009.8007.37 Bolile cronice hepatice și pancreatice: aspecte nutriționale și chirurgicale din cadrul Programului de Stat (2020-2023), conducător de proiect: Lupasco Iulianna, dr. hab. șt.med., cercet. șt., autoritatea contractantă: Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare.